



Gmina Tyczyn

Nr 15 (461)
2.08. - 15.08.2009

Cena 1,00 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Borek Stary

Budziwój

Hermanowa

Kielnarowa

Matysówka

Tyczyn



**Protest w stolicy
przeciwko zmianie
granic**

Warto zadać pytanie, kto wesprze Gminę Tyczyn, zwłaszcza teraz, gdy nieuchronnie zbliża się data podjęcia ostatecznej decyzji przez MSWiA w sprawie przyłączenia Budziwoja do Rzeszowa.



Protest w stolicy przeciwko zmianie granic

Walka gminy Elk o 850 ha ziemi, przerodziła się w nagłaśniany przez media protest pod Kancelarią Premiera.

Problemy, jakie nękają mieszkańców Warmińsko-Mazurskiej gminy, nie uszły uwadze władz samorządów, które również targują się z miastami o swoje tereny.

21 lipca, do stolicy pojechała delegacja gm. Elk, wsparta przez przedstawicieli 15 gmin, wśród których znalazły się Świlecza i Tyczyn z Podkarpacia.

Protestujący stanowczo sprzeciwiają się rozszerzaniu granic miast, kosztem sąsiadujących z nimi gmin, bo jak twierdzą zabieranie terenów, będzie przyczyną wstrzymania rozwoju gmin.



Hasła na transparentach jednoznacznie mówiły, co sądzą protestujący o planowanych zmianach granic



Protestujących w Warszawie odróżniały od siebie jedynie herby i nazwy gmin, bo na większości flag i tablic, unoszących się nad głowami, widniały tak samo ostre słowa skierowane do rządu (np. „Gdzie jest demokracja” czy „Oszukali nas”).

Zebrani pod Kancelarią Premiera spotkali się z dyrektorem generalnym resortu Janem Węgrzynem, choć mieli nadzieję, że protestem zainteresuje się Rada Ministrów.

Wśród zebranych był także Burmistrz Tyczyna, Kazimierz Szczepański, od kilku lat walczący



Ciąg dalszy na stronach 19

Barwy roku

*Rok dwanaście ma miesięcy
cztery pory daje w darze!
zimę, wiosnę, lato, jesień
każda inne tło pokaże.*

*Zima, grudzień, styczeń, luty,
rzeka, staw jest lodem skutny,
świat na białą wybielony
puste drzew w sadzie korony.
Są uśpione pola, łąki
długie noce, krótkie dzionki.*

*Marzec, kwiecień, maj jak wiecie
zazieleni się na świecie
drzewa w listki przyodzieje,
łąki, sady kwiatami obsieje.*

*Wiosna to czas radosny,
któż nie będzie lubił wiosny.
Wszystko budzi się do życia
piękno, technienie - to zachwyca.*

*Czerwiec, lipiec, sierpień - lato,
każdy czeka przecież na to.
Czas wakacji i swobody
las zaprasza na jagody.
Są truskawki, agrest i maliny,
na grządkach przeróżne jarzyny.*

*Pola szumiące - złociste łany,
pachnące owoce wczesnej odmiany
wiśnie, gruszki i brzoskwinie
patrząc na nie - ślinka płynie.*

*Wrzesień, październik, listopad
czas wykopków przychodzi.
Rumienią się jabłka w sadzie
słoneczko wcześniej zachodzi.
Mnóstwo grzybów po lesie
złociste liście wiatr niesie
- to piękna nasza jesień.*

*Pory roku płyną,
zmianie ulegają,
ileż one barwy i uroku mają.*
Anna Kocór

Burmistrz Tyczyna Kazimierz Szczepański

przyjmuje mieszkańców gminy
i interesantów
w każdy poniedziałek
w godz. 8.00-15.00 (I piętro)

Życiowy sukces zawodniczek „Jaru”

Złoty medal w łucznictwie dla „Jaru” na Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży.

Olimpiada w Zabierzowie, w której wzięły udział nasze zawodniczki, była równocześnie Mistrzostwami Polski na poszczególnych dystansach.

Decyzją trenera koordynatora kadry wojewódzkiej, a jednocześnie trenera „Jaru” Kielnarowa - **Jana Szeligi**, zawodniczki z woj. podkarpackiego na olimpiadzie występowały jako I i II drużyna podkarpacie. Dziewczeta nie mogły wystąpić jako klubowe drużyny, gdyż zabraniał tego regulamin.

Pomysł, jak później się okazało, był trafny, bo I drużyna Podkarpacia zdobyła upragniony złoty medal. Najlepszymi zawodniczkami w tej drużynie były

półtoraroczny rozbrat z łukiem. Nieco gorzej zaprezentowała się Ewelina Czeneczek, która musiała zadowolić się udziałem w składzie II Podkarpacia. Ale znając tę ambitną zawodniczkę możemy być pewni, że już niedługo wróci do czołówek nie tylko w woj. podkarpackim ale i Polski. I drużynę uzupełniły 2 zawodniczki SKS Piast 25 Rzeszów Maria Przystaś i Paula Kiszyk.

Marzena Stupkiewicz wywalczyła dla „Jaru” 5 medali, a Dorota Rząsa zdobyła złoto w drużynie więc przywieźliśmy łącznie 6 medali.

Nasz klub zajął bardzo wysokie IV miejsce w Polsce wśród klubów w tej kategorii wiekowej.

Złote medale Marzena zdobyła w drużynie oraz w łącznej punktacji na



Reprezentacja podkarpacia w pełnym składzie po sukcesie drużynowym

reprezentantki „Jaru” **Marzena Stupkiewicz i Dorota Rząsa.**

Ewelina Czeneczek wystartowała w II reprezentacji Podkarpacia, która ostatecznie drużynowo zajęła IX miejsce.

Przydział do poszczególnych drużyn odbył się podczas obozu kadry woj. Podkarpackiego w Maniowym. Wszystkie sprawdziany i treningi były punktowane. Cztery najlepsze zawodniczki zapewniły sobie start w drużynie Podkarpacie I, a pozostałe jako Podkarpacie II. Rywalizacja na obozie była bardzo zacięta. Każdy trening i sprawdzian był traktowany przez zawodniczki bardzo poważnie.

Ostatecznie rywalizację wygrała Marzena Stupkiewicz przed Dorotą Rząsą, która bardzo szybko nadrobiła

długich odległościach (50 i 60), srebrne indywidualnie jako wicemistrzyni olimpiady oraz na poszczególnych odległościach oddzielnie na 50 i 60 m. Podczas eliminacji na poszczególnych dystansach nasze zawodniczki zajęły następujące miejsca:

> 60 m Stupkiewicz II, Rząsa IV, Czeneczek XXXII;

> 50 m Stupkiewicz II, Rząsa VIII, Czeneczek XXVI;

Łącznie w tych dwu odległościach: Stupkiewicz I, Rząsa IV, Czeneczek XXIX.

> 40 m Stupkiewicz XVI, Czeneczek XXI Rząsa XXII;

> 30 m Stupkiewicz IX, Rząsa XVII, Czeneczek XXIV.

ciąg dalszy na stronach 16, 17

Podróż za jeden uśmiech - wakacje w bibliotece



*Książka! Znajdziesz w niej, co zechcesz:
bór odwieczny, morza szum,
zapach ziół na górskiej ścieżce,
tysiąc marzeń, tysiąc dum...*

L. Krzemieniecka

W okresie od 1 do 24 lipca br. w Bibliotece Publicznej w Budziwoju (Filii MiGBP w Tyczynie) odbywały się wakacyjne zajęcia dla dzieci.



Młodzi twórcy wykonują podkarpackie warownie z masy solnej.

Podczas spotkań przy wspólnie czytanej powieści Adama Bahdaja pod tytułem: „Podróż za jeden uśmiech”, dzieci poznawały przygody Dudusia i Poldka - głównych bohaterów książki, którzy wybrali się autostopem z Warszawy nad Morze Bałtyckie. Z przyjemnością śledzili też kolejne odcinki serialu nakręconego na podstawie powieści. To ciekawe połączenie książki i filmu sprawiło, że mogły zaobserwować jak różni się wyobraźnia pisarza od wizji reżysera. Dodatkowo na każdych zajęciach uczestnicy udawali się w literacką podróż do ciekawego zakątka Podkarpacia. W ten sposób „zwiedzali” zamki i dwory oraz pałace naszego województwa.

Odwiedzili m.in. zamek w Baranowie Sandomierskim, byli w miejscu urodzenia Ignacego Krasickiego - w zamku w Dubiecku, w Dworku Marii Konopnickiej w Żarnowcu,



Czytamy „Wierszyki łamiące języki” i przygotowujemy się do gry w kalambury z przysłowiami.



Cała ekipa „Podróży za jeden uśmiech”, tuż po podchodach.

a także w rezydencji Ludwika Wodzickiego w Pałacu w Tyczynie. Lecz wakacje w bibliotece to nie tylko czytanie książek, ale również ciekawa zabawa. Gry w scrable, w kalambury, koło fortuny, biuro turystyczne czy podchody - oczywiście między półkami z literaturą. Można było spróbować swych sił w renesansowym tańcu, lepić zamki z masy solnej oraz wziąć udział w quizie dotyczącym poznawanych zabytków i czytanej powieści.

Na zakończenie „Podróży za jeden uśmiech” zarówno zwycięzcy konkursu jak i pozostali uczestnicy zajęć otrzymali drobne upominki i dyplomy - bilety na kolejną literacką podróż.

Wszystkim śmiałym podróżnikom serdecznie dziękuję za udział w zajęciach i zapraszam za rok, na kolejną „Podróż za jeden uśmiech”.

Aldona Wiśniowska

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Tyczynie

zaprasza dzieci na

„Letnie wędrówki po okolicy”



W programie:

- > zwiedzanie zabytków Tyczyna i okolic;
- > gry i zabawy;
- > konkursy.

Kolejna wędrówka **4 sierpnia** br. Zbiórka uczestników o godz. 9:00 w Bibliotece, powrót godz. 14:00.

Prosimy by dzieci zabrały ze sobą nakrycia głowy i napoje.



Serdecznie zapraszamy
wytrwałych łowców przygód!!!

To nie był nasz, a tym bardziej mój - pies. Ale muszę go tutaj opisać ze względu na jego wręcz nieprawdopodobny wyczyn i przejaw przysłowiowej psiej wierności. Do tego obraz owego psa, mimo upływu ponad pół wieku od tamtego zdarzenia, po dziś dzień, często staje mi przed oczami. Nasz domowy Nero zginął w obronie swego pana, zakłuty bagnietami i dostrzelony przez krasnoarmiejców. Ojciec z trudem wypłatał się z tej historii, bo chciano i jego postawić pod ścianę, że specjalnie poszczuł psem



sowieckiego oficera. W naszym samotnym domu przy zaleszczyckiej szosie nie było już psa. A może to i dobrze, bo niespodziewanie nadszedł kolejny straszny wojenny dzień:

*„Dziesiąty luty będziem pamiętali,
Przyszli Sowietci, gdyśmy jeszcze spali”.*

Taką balladę śpiewaliśmy nieco później, w zapluskwionych, zawoszonych zesłańczych barakach Gułagu, w głuchych ostępach wschodnio-syberyjskiej tajgi. Dla ścisłości: 10 lutego 1940 roku, naszą rodzinę, podobnie jak setki tysięcy polskich rodzin ze Wschodnich Kresów, Sowietci, bo tak się wtedy na nich mówiło, wsadzili do bydłych wagonów i wywieźli na Sybir. Wpadli przed świtem, dali pół godziny na zbiórkę, pozwolili zabrać z tego co pod ręką, tłumoczek

Wyżel „psie serce”

na osobę. Po zesłańcach pozostawały domy, całe gospodarstwa ze zbiorami i całą żywiną w stajniach, oborach i chlewach. Konie rżały, ryczały krowy, kwiczały świnię, rwały się z łańcuchów i wyły psy. W naszej oborze rżała wysokożębna, gniada Zula. Psia buda po Nerze była pusta.

Załadowano nas do wagonu na stacji w Worwolińcach, konwojenci zaryglowali drzwi i transport ruszył. Dopiero w Szepietówce, bo tam przeganiało nas do radzieckich wagonów szerokotorowych, zatrzymał się na dłużej. Przy okazji mogliśmy łyknąć świeżego powietrza, zacerpnąć wody. I tam to, w Szepietówce właśnie na międzytorzu, jako mały chłopak, byłem świadkiem zdarzenia, którego nigdy nie zapomnę. Pamiętają je, jestem pewien, ludzie z naszego transportu. Zobaczyłem, że gromada ludzi z naszego transportu stłoczyła się wokół czegoś, czy kogoś. Byłem ciekaw, więc prześliznąłem się do przodu. Na peronie klęczał mężczyzna tulący do siebie psa. Mężczyzna coś tam szeptał, lży płynęły mu po policzkach, pies cichutko skomlał, lizał pana po rękach, ciągnął się do jego twarzy.

„Dogonił pociąg”. „Pana swego znalazł”. „Niemożliwe, niemożliwe”, przegadywali się między sobą zdumieni ludzie, nie mogąc dać wiary scenie psiej wierności. Ale przecież mieli ją przed sobą. Cichli ludzie. Milczeli nawet rygorystyczni konwojenci, którzy zazwyczaj natychmiast rozganiali byle skupisko. I być może w tym zdumieniu pozwolili

na coś, co normalnie nie mieściło się w głowie: pozwolili, żeby ten starszy pan zabrał swego wiernego psa do wagonu. Długo, długo potem, nawet już w tajdze nad Pojimą, polscy zesłańcy tę historię psiej wierności wspominali.

A prawda była taka. Właściciel psa był gajowym spod Borszczowa. Pies zaś był kilkuletnim wyżłem wychowanym i przez gajowego przyuczonemu od szczeniaka. W dniu wywózki pies nieodstępnie biegł za saniami, a potem widział jak jego pana zamykają w towarowym wagonie. I tyle wiedział o nim jego pan. Co dalej? Trudno uwierzyć, ale jego wierny pies odnalazł, dogonił pana w Szepietówce. Aż w Szepietówce! Na oko licząc z Borszczowa do Szepietówki jest prawie dwieście kilometrów! To prawda, że zesłańczy transport włókł się po tej trasie parę dni, ale... I tych pytań tłoczy się bez liku. Bo nie mówiąc już o fizycznej wytrzymałości, jak to psisko wywęszyło trop? Jak?

Niestety, i starszy pan cieszył się swoim wiernym przyjacielem, i pies swoim panem, tylko przez jedną noc. Wyczerpany do cna niesamowitą pogonią za pociągiem, ze straszliwie okaleczonymi potowiskami i rozjazdach łapami, wierny pies zdechł (właściwie to powinienem napisać - zmarł) jeszcze tej samej nocy. Ale u boku swego pana. I pewnie po psiemu z tego powodu szczęśliwy.

A może nadmiaru tego szczęścia wierne psie serce nie wytrzymało?

Zbigniew Domino

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Tyczynie

zaprasza dzieci w wieku szkolnym na zajęcia wakacyjne:

- taneczne, - plastyczne, - teatralne, - wokalne,

Uwaga!!!

Sami decydujecie co chcecie zrobić!!!

Siedzisz i nudzisz się w domu??? Przyjdź!!!

Masz możliwość zagospodarowania wolnego czasu!!!

Masz okazję do zabawy!!! - to twoje wakacje!!!

(od poniedziałku do piątku)

Zapisy

Tyczyn, Borek Stary 20 lipca do 14 sierpnia 2009 r.

Hermanowa 10-28 sierpnia 2009 r.

Budziwój-świątlica w godz. 14.00-18.00,

Budziwój-Kolonia w godz. 14.00-18.00,

Tel. 017-22-93-239

Tel. 017-22-99-466

Tel. 017-22-99-082

Tel. 017-22-99-741

Półka z książkami

Mamy za sobą pierwszy miesiąc wakacji, część z Państwa z pewnością urlop ma za sobą. Czytelników, którzy z różnych względów nie mogą wyjechać, zabiorę za sprawą książki „**Czasy, miejsca, ludzie**” w podróż na Kresy Wschod-



nie. Tutaj poznajemy autorkę **Helenę-Lolę z Jaczynowskich Rothową**, której wspomnienia spisane wyłącznie dla

rodziny, okazują się ciekawą wyprawą w przeszłość.

Pani Helena urodziła się w Petersburgu w rodzinie inteligenckiej o ziemiańskich korzeniach. Dzieciństwo spędziła w Grodnie. W 1913 r. wyszła za mąż za Konstantego Rotha, z którym prowadziła gospodarstwo na Kresach Wschodnich. Pierwszą wojnę spędziła w Rosji. Od końca 1939 r. mieszkała w Warszawie, drugą część okupacji w Kieleckiem, pracując jako ochmistrzyni w zaprzyjaźnionych dworach. W latach pięćdziesiątych osiadła w Krakowie. Swoje wspomnienia spisywała w 1964 r., świadomie pomijając lata powojenne. Zamiarem autorki było spisanie swoich wspomnień dla dzieci i wnuków, pokazanie przeszłości, która czasem jej samej wydawała się nieprawdopodobna ale o to zadbała już historia, która dla Polaków nigdy nie była monotonna.

Wspomnienia Pani Heleny pełne są ciekawych anegdot, są tu opisy co-

dziennego życia i oczywiście losy rodziny kresowej: tradycje, wzajemna pomoc, odwiedziny, podróże zagraniczne, śluby, bale. Autorka bardzo dba o szczegóły, stara się przekazać wszystko, co zapamiętała, nawet sposób w jaki wędzono wędliny, robiono przetwory, czy leczono chorych. W jej wspomnieniach pojawiają się znane osoby: Eliza Orzeszkowa, Helena Modrzejewska, Roman Dmowski, gen. Władysław Bortnowski i jego siostrzeniec „Anoda”.

Helena Rothowa swoją książkę kończy przesłaniem, które warto w tym miejscu przytoczyć:

Fortuna kołem się toczy, wszystkim to, co materialne, w proch się obraca. Jedynym dobrem, o które zachowanie trzeba walczyć, to dobre imię, kultura wewnętrzna i zewnętrzna, przekazywana przez pokolenia.

Warto sięgnąć po tą książkę, bo dzięki niej dowiemy się o losach polskiej rodziny, której życie nie rozpieszczało.

Zapraszam do lektury.

Alicja Kustra

Książki o gminie

W Urzędzie Miejskim pok. 21 i 25 (I piętro), można nabyć książki i mapy o gminie Tyczyn. Są to:

> **Tyczyn miastem Jana Klemensa Brannickiego. Dzieje i znaczenie fundacji artystycznych** (2009), autorzy: Zbigniew Michalczyk, Anna Oleńska, Piotr Jamski, cena 30 zł.

> **ZIEMIA TYCZYŃSKA z bliska i z daleka** (2008), album wg koncepcji Kazimierza Szczepańskiego, cena 35 zł.

> **Ziemia tyczyńska w starej fotografii** (2008), album, koncepcja Alicja Kustra i Kazimierz Szczepański, cena 25 zł.

> **Kartki z dziejów Tyczyna i okolic**, pr. zbiorowa, cena 15 zł.

> **Wokół tyczyńskiego wzgórza. Legendy znad Strugu i Hermanówki**, autor Zbigniew Trzeźniowski (2007), cena 20 zł.

> **Tyczyn - edukacja regionalna. Program wycieczek po Tyczynie i okolicy dla klas IV-VI** (2006), autorka Anna Kowalczyk, cena 15 zł.

> **Tyczyn i okolice** (2003), autorka Barbara Samolewicz, cena 10 zł.

> **Album Ziemia Tyczyńska** (2006), tekst Dominika Leszczyńska, zdjęcia Bartosz Frydrych i archiwum UGiM, opracowanie graficzne Sylwia Tulik, cena 30 zł.

> **Szkola w Budziwoju w latach 1847-1973** (2005), autorki: Teresa Borowiec i Regina Kawa; cena 15 zł.

> **Kościół w Budziwoju** (2006), autorki: Teresa Borowiec, Regina Kawa; cena 15 zł.

> **Historia budziwojskich chłopów** (2005), aut. Wioletta Pruchnik; cena 15 zł.

> **Władysław Samek. Chłop - inteligent z Borku Starego** (2004), opracowanie redakcyjne Wanda Daszykowska-Ruszel, cena 15 zł.

> **Samorząd lokalny- istota, efekty i doświadczenia** (2005), cena 10 zł.

> **Mapy:**

- województwo podkarpackie, cena 5 zł;
- okolice Rzeszowa, cena 5 zł.

Piknik Rodzinny w Budziwoju

2 sierpnia (niedziela) godz. 16.00

plac przy Remizie OSP w Budziwoju Dębina

W programie:

- Występy zespołów ludowych „Hermanowiacy”, „Budziwojce”, „Kapela Wójta Tyczynera”
- Występ grupy tanecznej „Enigma”
- Zabawy i konkursy dla dzieci
- Atrakcje dla dzieci m.in. zjeżdżalnia, trampolina, dmuchańce, wata cukrowa
- Kielbasa z rusztu, piwo bezalkoholowe
- Zabawa taneczna z Zespołem „Takton”

Zapraszamy

Organizatorzy: Ochotnicza Straż Pożarna Budziwój Dębina, Biblioteka Publiczna, Dom Ludowy w Budziwoju

Gminna Spółdzielnia „Sch” w Tyczynie

posiada jeszcze do sprzedaży nowe mieszkania (40-55 m²) bezczynszowe, w budynku 2-kondygnacyjnym na Osiedlu Pułanek w Tyczynie.

Piwnica i miejsce parkingowe - GRATIS.

Kontakt pod nr telefonu:
017 22-19-369; 606-709-826;
605-049-227

Rozwój przez podbój

28 lipca br. o godzinie 17.43 na stronie internetowej Serwisu Smorządowego PAP, ukazał się komunikat informujący o decyzji rządu w sprawie zmian granic gmin w 2010 r.

Rząd zdecydował, że Rzeszów zostanie poszerzony o tereny Budziwoja i Miłocina. W całości pozostanie Gmina Świlcza.

Spośród wszystkich złożonych wniosków rząd nie zgodził się na włączenie gminy wiejskiej Elk do miasta Elk i terenów gminy Świlcza do Rzeszowa. Wszystkie pozostałe wnioski o zmiany granic Rada Ministrów zaopiniowała pozytywnie. Zmienia się więc granice:

- > gmin Lubiewo i Ceckyn - powiat tucholski, woj. kujawsko-pomorskie;
- < gminy o statusie miasta Rawa Mazowiecka i gminy Rawa Mazowiecka - powiat rawski, woj. łódzkie;
- > gmin Pułtusk i Zatory - powiat półtuskowski, woj. mazowieckie;
- > miasta na prawach powiatu Przemyśl - woj. podkarpackie;
- > miasta na prawach powiatu Rzeszów i gmin Głogów Małopolski i Tyczyn - woj. podkarpackie;
- > gmin Rutka-Tartak i Wiżajny - powiat suwalski, woj. podkarpackie;
- > gmin Tuchomie i Kołczygłowy - powiat bytowski, woj. pomorskie;
- > gminy o statusie miasta Reda (powiat wejherowski) i gminy Puck (powiat puc-

ki) - woj. pomorskie;

- > gminy Koszęcin oraz gminy o statusie miasta Lubliniec - woj. śląskie;
- > gminy o statusie miasta Szczecinek - woj. zachodniopomorskie;
- > miasta na prawach powiatu Koszalin oraz gminy Będzino - powiat koszaliński, woj. zachodniopomorskie.

Od 2010 r. będzie także jedna nowa gmina Jasłiska w powiecie krośnieńskim oraz sześć nowych miast Łaszczów, Radłów, Szepietowo, Kołaczyce, Przecław i Tychowo.

Rada Ministrów wyraziła zgodę na zmianę siedziby władz gminy Święta Katarzyna na miejscowość o statusie miasta Siechnice, a także zmianę granic następujących miejscowości o statusie miasta: Łaszów i Zwierzyniec w województwie lubelskim, Krzeszowice i Radłów w województwie małopolskim, Żuromin w województwie mazowieckim, Kołaczyce i Przecław w województwie podkarpackim, Łapy i Szepietowo w województwie podlaskim, Tychowo i Kalisz Pomorski w województwie zachodniopomorskim.

Medialna burza, jaką rozpętała gmina Elk, protestując pod Kancelarią Premiera w Warszawie wraz z 15 innymi gminami z całej Polski, pomogła tylko jej samej.

Nie pomogły nawet opinie przeciwnie wyrażane przez takie autorytety jak

profesor Michał Kulesza, autor reformy administracyjnej z 1990 i 1998 r., czy profesora Jerzy Regulski, również współtwórca samorządu w Polsce.

W przeddzień podjęcia decyzji przez rząd, w wywiadzie dla Gazety Wyborczej profesor Michał Kulesza powiedział „Powinno być tak, że zmiana granic jest dopuszczalna tylko, kiedy obie strony jej chcą. Jeśli ktoś zabiera coś drugiemu wbrew jego woli, powinien za to zapłacić. Stabilność terytorialna to fundament lokalnej demokracji i sprawnego zarządzania. Jak gmina ma inwestować, planować rozwój, jeśli nie wie, czy wybudowana przez nią szkoła, droga czy dom kultury nie zostaną za parę lat przejęte przez rozrastające się miasto? - pyta profesor i dodaje - zazwyczaj w przekazywanym skrawku gminy jest sołtys, jakaś wspólnota. Z dnia na dzień stają się mieszkańcami peryferiów miast.”

Dla Gminy Tyczyn, jak już wielokrotnie powtarzaliśmy, odejście Budziwoja w 2010 r. oznaczać będzie już utratę:

- > **21,19% terytorium tj. 1750,30 ha;**
- > **23,77% dochodów tj. 8 mln zł;**
- > **23,76% ludności tj. 3942 osoby.**

W związku z odejściem Budziwoja wskaźnik zadłużenia Gminy wzrośnie o 7% (z 20,34% do 27,48%).

Do 2011 r. gmina będzie spłacać pożyczkę w Narodowym Funduszu Środków i Gospodarki Wodnej, zaciągniętą na budowę kanalizacji w Budziwoju. Kwota do spłaty to 668.000,00 zł.

(ks)

Zmarł ksiądz prof. Eugeniusz Weron rodak z Białej

W dniu 28 kwietnia br. zmarł ksiądz prof. Eugeniusz Weron, pallotyn. Urodził się 30 stycznia 1913 w podrzeszowskiej Białej, należącej wówczas do parafii w Słocinie. Był księdzem pallotytem, profesorem doktorem habilitowanym z teologii życia wewnętrznego.

Ksiądz Eugeniusz Weron do Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego (pallotynów) wstąpił w 1930 r. Święcenia kapłańskie przyjął 11 czerwca 1938 r. w Warszawie z rąk arcybiskupa Stanisława Galla. W 1947 r. obronił doktorat na Wydziale Teologii Uniwersytetu Jagiellońskiego, habilitował się z teologii laickatu na ATK w 1975 r. Profesorem nadzwyczajnym ks. Weron został mianowany w 1984 r. W latach 1948-1954 był rek-

torem Wyższego Seminarium Duchownego w Ołtarzewie, a w latach 1959-1965, przez dwie trzyletnie kadencje, prowincjałem polskiej Prowincji Chrystusa Króla Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego. W latach 1962-1993 był wykładowcą i kierownikiem Prymasowskiego Instytutu Życia Wewnętrznego. Był też pierwszym przewodniczącym Sekcji Duchowości Teologów Polskich, powołanej do życia w 1983 r.

Ksiądz profesor był autorem licznych publikacji. Najważniejsze z nich to: *Laikat i apostolstwo. Zarys teologii laickatu*



i apostolstwa ludzi świeckich, Editions du Dialogue, Paris 1973; wydanie II zmienione, Poznań 1999, *Teologia życia wewnętrznego ludzi świeckich*, Poznań 1980, *Apostolstwo katolickie. Zarys teologii apostolstwa*, Poznań 1987, *Budzenie olbrzyma. Laikat, duchowość, apostolstwo, akcja katolicka*, Poznań 1995, *Jak zakładać Akcję Katolicką*, Poznań 1996, *O godną starość. Refleksje człowieka wierzącego*, Poznań 2000, *Dojrzałość chrześcijanina. Dary i owoce Ducha Świętego*, Żabki 2003, *Odmawiając Zdrowaś. Rozważania bardziej osobiste*, Żabki 2005.

Pogrzeb ks. Eugeniusza Werona odbył się 30 kwietnia br. w Otwocku w parafii pod wezwaniem Zesłania Ducha Świętego.

Zdzisław Domino

Budowa domu bliżej działki sąsiada



Od 8 lipca 2009 r. obowiązują nowe wymogi dotyczące warunków technicznych budynków. Wprowadziło je rozporządzenie z 12 marca 2009 r., które znowelizowało rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Tak jak dotychczas – odległość budynku od granicy z sąsiednią działką nie może być mniejsza niż 4 m – gdy jest on zwrócony ścianą z otworami okiennymi lub drzwiowymi w stronę tej granicy i 3 m – gdy w ścianie nie ma otworów. Przepisy dopuszczają też mniejszą odległość – 1,5 m od granicy, a nawet bezpośrednio przy niej – jeśli wynika to z planu miejscowego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Nowelizacja wprowadziła odrębne przepisy dla zabudowy jednorodzinnej. Zgodnie z nimi, gdy szerokość działki jest mniejsza niż 16 m – dom zwrócony ścianą bez otworów można budować bezpośrednio przy granicy z sąsiednią działką lub w odległości mniejszej niż 3 m (ale nie mniejszej niż 1,5 m). Dopuszczalne jest też postawienie budynku bezpośrednio przy granicy z sąsiednią działką, jeśli będzie on przylegał całą powierzchnią swojej ściany do ściany istniejącego lub projektowanego budynku na sąsiedniej działce. W takim przypadku dla projektowanego budynku wymagana jest ostateczna decyzja o pozwoleniu na budowę, a część budynku leżąca w pasie o szerokości 3 m wzdłuż granicy działki musi mieć długość i wysokość nie większe niż budynek (istniejący lub projektowany) na sąsiedniej działce.

Rozbudowa budynku będzie możliwa w odległości mniejszej niż 4 m od granicy z sąsiednią działką (lub 3 metry dla ścian bez drzwi i okien) – jeżeli w pasie o szerokości 3 m wzdłuż tej granicy zostaną zachowane jego dotychczasowe wymiary. Nadbudowa tak usytuowanego budynku nie może przekraczać jednej kondygnacji. Przy czym w nadbudowanej ścianie, zlokalizowanej w odległości mniejszej niż 4 m od granicy, nie może być otworów okiennych lub drzwiowych. Odległość okapów, gzymsów, balkonów lub daszków nad wejściem

oraz tarasów, schodów zewnętrznych, pochylni lub ramp do granicy z sąsiednią działką budowlaną nie może być mniejsza niż 1,5 m.

Budynek gospodarczy i garaż o długości mniejszej niż 5,5 m i o wysokości mniejszej niż 3 m można postawić bezpośrednio przy granicy z sąsiednią działką lub w odległości nie mniejszej niż 1,5 m ścianą bez otworów okiennych lub drzwiowych.

Budynek inwentarski lub gospodarczy ze ścianą z otworami nie może być postawiony w odległości mniejszej niż 8 m od ściany istniejących na sąsiedniej działce budynków: mieszkalnego, zamieszkania zbiorowego lub użyteczności publicznej (w przypadku projektowanego, gdy istnieje dla niego ostateczna decyzja o pozwoleniu na budowę).

Zmieniły się też wymogi dotyczące instalowania w budynku dźwigu osobowego. Będzie obowiązkowy w budynkach: użyteczności publicznej, mieszkalnym wielorodzinnym, zamieszkania zbiorowego (niebędący koszarowym) oraz każdym innym mającym najwyższą kondygnację z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt więcej niż 50 osób, w których różnica poziomów posadzek pomiędzy pierwszą i najwyższą kondygnacją nadziemną, niestanowiącą drugiego poziomu w mieszkaniu dwupoziomowym, przekracza 9,5 m. Obowiązek ten dotyczy także budynków opieki zdrowotnej i opieki społecznej mających dwie lub więcej kondygnacji nadziemnych.

Przepisów rozporządzenia z 12 marca 2009 r. nie stosuje się, jeżeli przed dniem jego wejścia w życie został złożony wniosek o pozwolenie na budowę lub odrębny wniosek o zatwierdzenie projektu budowlanego i zostały one opracowane na podstawie dotychczasowych przepisów. Nowych regulacji nie stosuje się także, gdy inwestor zgłosił budowę lub wykonanie robót budowlanych – w sytuacjach gdy nie jest wymagane uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę.

Podstawa prawna

Rozporządzenie ministra infrastruktury z 12 marca 2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. nr 56, poz. 461).

Gazeta Prawna, 14 lipca 2009 r.

Wyprawka szkolna

5 czerwca 2009 r. weszło w życie Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników.

Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników jest udzielana uczniom rozpoczynającym w roku szkolnym 2009/2010 naukę w klasach I-III szkoły podstawowej, w klasach I-III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, w klasie I gimnazjum, w klasie I ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia.

Pomocy udziela się uczniom pochodzącym z rodzin, w których dochód na osobę nie przekracza kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej tj. **351 zł netto**.

Wartość pomocy nie może przekroczyć kwoty:

- 150,00 zł - dla uczniów klasy I szkoły podstawowej,
- 150,00 zł - dla uczniów klasy II szkoły podstawowej,
- 170,00 zł - dla uczniów klasy III szkoły podstawowej,
- 280,00 zł - dla uczniów klasy I gimnazjum.

Pomoc udzielana jest na wniosek rodziców ucznia (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych).

Wniosek składa się do dyrektora szkoły, do której uczeń będzie uczęszczał w roku szkolnym 2009/2010 w terminie do 10 września 2009 r.

Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie o wysokości dochodów. Zwrot kosztów zakupu podręczników będzie wypłacany po przedłożeniu dowodu zakupu (faktura, rachunek).

Stanisława Kopeć

Dyżury sołtysów

Sołtys wsi Hermanowa

Marta Leniart

pełni dyżury w każdy **poniedziałek**
w godz. 9.00-11.00

w Domu Ludowym

Sołtys wsi Kielnarowa

Janusz Płodzień

przyjmuje mieszkańców w każdy
czwartek w godz. 18.00-20.00

w biurze w Domu Ludowym

Krąg spadkobierców ustawowych po zmianie przepisów prawa cywilnego

Obowiązujące od 1965 roku przepisy kodeksu cywilnego o dziedziczeniu ustawowym zostały uznane za zbyt rygorystyczne. Stwierdzono, iż nadmiernie ograniczają krąg spadkobierców ustawowych, nie pozwalając na dziedziczenie dziadków czy też pasierbów. Oczywiście spadkodawca mógł ustanowić spadkobiercami dziadków, czy też pasierbów, ale tylko i wyłącznie w testamencie. Problemy pojawiały się jednak wówczas, gdy do takiego rozporządzenia nie doszło, a nie było innych spadkobierców ustawowych powołanych do dziedziczenia wedle obowiązujących poprzednio przepisów. W takim przypadku dziedziczącymi z ustawy byli albo gmina ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy albo Skarb Państwa.

Często zdarza się tak, że jedynymi pozostałymi przy życiu krewnymi zmarłego są jego dziadkowie. Od dnia 28 czerwca 2009 r. zmieniły się zasady dziedziczenia ustawowego. Ustawa z dnia 2 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny (Dz. U. z 2009 r. Nr 79, poz. 662) wprowadziła do kręgu spadkobierców ustawowych dziadków, zstępnych dziadków oraz pasierbów spadkodawcy.

Zgodnie z nowym art. 934 § 1 Kodeksu cywilnego - w braku zstępnych, małżonka, rodziców, rodzeństwa i zstępnych rodzeństwa spadkodawcy cały spadek przypada dziadkom spadkodawcy; dziedziczą oni w częściach równych. Jeżeli któregoś z dziadków spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadał, przypada jego zstępny. Podział tego udziału następuje według zasad, które dotyczą podziału spadku między zstępnych spadkodawcy (art. 934 § 1 K.c.). Z braku zstępnych tego z dziadków, który nie dożył otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadał, przypada pozostałym dziadkom w częściach równych (art. 934 § 3 K.c.).



Sankcje za śmieci

Jak dowiedziała się „Polska” posłowie przygotowują nowe restrykcyjne przepisy o ochronie środowiska.

Na ich mocy gminy będą musiały regularnie kontrolować, czy właściciele posesji podpisali odpowiednie umowy na odbiór odpadów i nieczystości. Jeśli mają straż miejską, funkcjonariusze będą zobowiązani do sprawdzania raz w miesiącu, czy właściciele domów mają umowy z firmami asenizacyjnymi. Jeśli w gminie nie ma straży, władze będą musiały wynajmować osoby, które będą prowadzić takie kontrole.

- Niskie kary za śmiecenie i nielegalne odprowadzanie nieczystości nie zmienia mentalności ludzi. Dlatego zamierzamy wprowadzić wysokie kary - zapowiada Arkadiusz Litwiński, polityk PO z sejmowej Komisji Ochrony Środowiska. A kary będą dotkliwe.

Ten, kto nie będzie miał umowy na wywóz nieczystości, zapłaci grzywnę sięgającą 2 tys. zł. Jeśli przy kolejnej wizycie kontrolerów sytuacja się powtórzy, właściciel posesji zostanie potraktowany jak recydywista. Będzie mu groziła kara

W wyniku zmian przepisów kodeksu cywilnego do spadku zostaną dopuszczeni z mocy ustawy dziadkowie dziedziczący po wnukach oraz pasierbowie po macosze i ojczymie, wówczas gdy spadkodawca nie pozostawił bliższych krewnych. Po dziecku będą mogli dostać spadek nawet jego wujkowie, ciotki, stryjkowie i stryjenki.

Dopiero z braku małżonka spadkodawcy, jego krewnych i dzieci małżonka spadkodawcy, powołanych do dziedziczenia z ustawy, spadek przypada gminie ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy jako spadkobiercy ustawowemu. Jeżeli ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy w Rzeczypospolitej Polskiej nie da się ustalić albo ostatnie miejsce zamieszkania spadkodawcy znajdowało się za granicą, spadek przypada Skarbowi Państwa jako spadkobiercy ustawowemu.

Na skutek zmiany przepisów o dziedziczeniu ustawowym zostało ograniczone dziedziczenie ustawowe gminy oraz Skarbu Państwa. Istotne w tym zakresie pozostaje m.in. wprowadzenie możliwości dziedziczenia dziadków, a także dzieci małżonka spadkodawcy. Ich uprawnienie do dziedziczenia wyłącza więc możliwość dojścia do spadku gminy i Skarbu Państwa.

Artykuł opracowany w ramach projektu „Sprawiedliwość idzie za prawem - bezpłatne poradnictwo i edukacja prawna”, sfinansowanego ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich 2009

Opracowała Magdalena Konieczna

doradca w Podkarpackim Ośrodku

Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w Rzeszowie

do roku pozbawienia wolności. Dziś mandaty za nielegalny wywóz śmieci sięgają kilkuset złotych. - To kpina - komentuje Litwiński.

Posel Litwiński mówi, że jest ponadpartyjne porozumienie posłów co do zaostrzenia prawa dla śmieciarzy. Na nowe przepisy trzeba poczekać do jesieni.

•ródło: Serwis Samorządowy PAP www.samorzad.pap.pl

Na podstawie art. 5 ust.1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 ze zm.) właściciele nieruchomości mają obowiązek zapewnić utrzymanie czystości i porządku między innymi poprzez wyposażenie swoich posesji w urządzenia (pojemniki lub worki) służące do gromadzenia odpadów komunalnych.

Gmina Tyczyn stworzyła wszystkim mieszkańcom warunki do utrzymania czystości i porządku na terenie ich posesji m.in. poprzez udzielenie zezwolenia na odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości następującym podmiotom: **Zakład Gospodarki Komunalnej w Błażowej**, tel. 017 23-01-444; **MPGK Biała** tel. 017 861-30-00; **Trans-Formers KARPATIA Sp. z o.o.**, tel. 017 863-45-18.

Jak gospodarzył menedżer Branicki

Dwieście pięćdziesiąt lat temu z Gdańska do Białegostoku płynęła rzeką karetą paryska, troje sań, a nawet wędzony łosoś. Poddani zobowiązani byli do gwałtów (!), ale bimbru pędzić im nie było wolno.

Arcyciekawe szczegóły z życia hetmana Branickiego, pana na Białymstoku, wyczytać można w książce wydanej przez lokalny oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego - „Magnackie dobra Jana Klemensa Branickiego”. Napisała ją Alina Sztachelska-Kokoczek, długoletnia pracownica Archiwum Państwowego w Białymstoku. O ile do tej pory publikacje historyczne dotyczyły głównie mecenatu artystycznego Branickich, o tyle autorkę zainteresowała działalność gospodarcza hetmana, który w swych rękach skupił jedną z największych majątności magnackich XVIII w. w Rzeczypospolitej. Przyjrzała się chyba wszystkiemu, co można podciągnąć pod termin „zarządzanie dobrami”. Obliczała areal gruntów i sposób ich uprawy, liczyła plony i pensje wszystkich zatrudnionych, sprawdzała dochód z gorzelnii, spławu i jarmarków. Gospodarz z Branickiego okazuje się być znakomity. Jeden z najbogatszych dostojników schyłku Rzeczypospolitej (w rok po jego śmierci nastąpił pierwszy rozbiór Polski) stworzył sprawną administrację, która pracowała na jego majątek.

Czy gdy półtoramiesięcznego Jana Klemensa chrzczono (6 listopada - przypada 218 rocznica tej uroczystości), ktoś przewidywał, że dorosły Klemens będzie miał trzecią - pod względem wielkości - fortunę w RP? Dodajmy tylko, że szczyt rozkwitu fortuny przypadł głównie na czas jego trzeciego małżeństwa - z Izabelą Poniatowską, siostrą przyszłego króla Augusta. On miał w dniu ślubu lat 59, ona 18. I mimo utrwalonych w literaturze opinii o obustronnej niewierności, przeżyli w zgodzie 23 lata.

Pensja za bicie kretów

Podobnie jak dziś, tak i przed dwoma wiekami był podział Polski na strefę A i B. I tak w folwarkach podlaskich Branickiego poszczególni pracownicy zarabiali dużo mniej niż ich odpowiednicy w innych dobrach hetmana. I tak ekonom z podpoznańskich Mościsk dostawał rocznie 1000 zł, ale choroski już tylko 500. Ogrodnik mościski miał 250

zł, choroski - tylko 100 zł. Różnica była też np. między pensjami gumienych (dostawali odpowiednio: mościski - 40 zł i podlaski - 28 zł). I w przydziale mięsa - ekonom tykociński dostawał np. dwa wieprze, a mościski - aż cztery! Gdzież tu sprawiedliwość, można by zapytać. Jak sugeruje autorka - tak różne uposażenia uzależnione były prawdopodobnie od wielkości dóbr oraz ilości inwentarza.

Fascynujące jest śledzenie tabel, w których zebrano cyfry z archiwalnych ksiąg administracyjnych (czy współczesnie ekonomiści też są tak dokładni?).

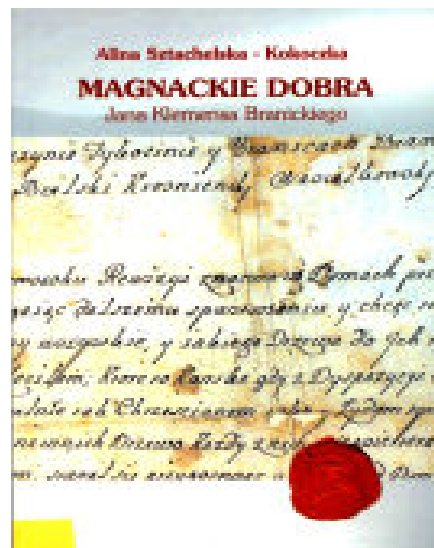
I tak w 1767 roku w folwarku choroskim ogrodniczek i pacholek pałacowy dostawali tyle samo sera rocznie co malarz - 30 sztuk. Ale malarz zarabiał rocznie 200 zł, a ogrodniczek tylko 20. Na otarcie łez dawano mu więc jeszcze dwie pary butów, pół wieprza, cztery garnce soli i 20 łokci konopnego płótna. Wśród dawnych pracowników hetmana obok pacholeków i kucharek odnaleźć można jedno ciekawe stanowisko - „który krety bije”. Osobnik taki zarabiał 33 zł - to o połowę więcej od gospodyni folwarcznej.

Autorka przytacza nawet tak dokładne dane, jak ilość drzew w sadzie w folwarku lipnickim pod Tykocinem: 988. Wśród m.in. grusz (350), jabłoni (300), śliw (260) - było też 6 brzoskwiń. A w jednym z folwarków pod Gródkiem uprawiano nawet cztery drzewka pomarańczowe. Do takich egzotycznych szczegółów dorzucimy jeszcze anyż, dziś rzadką i drogą przyprawę, którą w podlaskich dobrach Branickiego uprawiano, głównie dla produkcji piwa.

Kareta na Narwi

Panowała w dobrach hetmana zasada, że do gwałtów wychodzili niemal wszyscy. Nie chodzi tu jednak broń Boże o rodzaj przemocy i czynienie krzywdy innemu. Gwałtem nazywano - tak jak popularną tłokę - dodatkowe dni do pracy. Co ciekawe, zobowiązani byli do nich nawet ci, którzy zwolnieni byli od normalnej pańszczyzny - jak młynarze, rzemieślnicy, a nawet mieszczenie, z wyjątkiem władz miejskich. Były „gwałty do orania”, „do żniwa”, „do zżęcia jarzyny”.

Branicki miał też swoją flotyllę - szkuty, dubasy, komiegi, którymi spławiano różne towary do Gdańska. Szlaki wiodły z Bugu, Narwi i Sanu, a nad każdą



Okladka książki Aliny Sztachelskiej-Kokoczki „Magnackie dobra Jana Klemensa Branickiego”

z rzek znajdował się port, pozwalający na załadunek i przechowywanie towarów. Na Podlasiu najważniejszy był port w Tykocinie, w którym był też szyper, zatrudniony na stałe. Statki wyruszały stąd głównie w połowie kwietnia, by po miesiącu dotrzeć do Gdańska. Stamtąd wracały zwykle o tydzień później. Do Gdańska Branicki wysyłał: zboże, drzewo, przedziwo, płótna, krupy jaglane i gryczane. A jakie luksusy płynęły z powrotem! Skórki zamiszowe, sukna, kawa, cynamon, szafran, pistacje, zwierciadła. Raz nawet płynęła z Gdańska na statku karetą paryską, troje sań, kamienne rzeźby, szkło kryształowe. Pewnie nie byłoby to możliwe, gdyby Branicki nie miał w Gdańsku swoich agentów handlowych, którzy realizowali jego zamówienia i sprowadzali towary od kupców zagranicznych. Najaktywniejszym był Aleksander Steiff, a po jego śmierci - żona tegoż. I tak w 1742 roku Steiff wysłał do Białegostoku korzenie „w najlepszym i najświeższym gatunku”, czynił też starania o blachę szwedzką i miedzianą do kominów. Dwa lata później na zlecenie Branickiego obstałował trzy kanapy i trzy tuziny stołów. Wysyłał posadzki marmurowe, farby, cytryny, zegary, a nawet paśmanterię do liberii służących: guziki, kapelusze, sprzączki, podwiązki.

Alina Sztachelska-Kokoczek „Magnackie dobra Jana Klemensa Branickiego”, Białystok 2007. Książka jest dostępna w Miejskiej i Gminnej Bibliotece Publicznej w Tyczynie.

•ródło: <http://miasta.gazeta.pl/bialystok/1,35241,4642857.html>

65. Rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego



1 sierpnia 1944 roku, w stolicy o 17.00 wybiła godzina „W” - rozpoczęło się powstanie warszawskie. Przeciwno żołnierzom niemieckim w liczbie około 16 tys. stanęło około 50 tys. powstańców. Niestety, tylko blisko 5 tys. polskich żołnierzy było dobrze uzbrojonych, Niemcy natomiast dysponowali bronią pancerną, artylerią i lotnictwem. Dodatkowo z innych miast napływały posiłki, by wspólnie dokonać dzieła zniszczenia. Rozpoczął się szturm na miasto. Prócz powstańców, masowo ginęła ludność Warszawy, bez względu na płeć i wiek. Tylko na Woli, w ciągu zaledwie kilku dni zginęło blisko 40 tys. osób. Niemal od początku września rozpoczął się upadek kolejnych dzielnic miasta - 2 września upadło Stare Miasto i Sadyba, a cztery dni później Powiśle.

W mieście brakowało światła, wody i żywności. Obrońcy i cywile, którzy pozostali przy życiu wycofywali się kanałami, które stały się „nowymi ulicami” Warszawy, ale nawet tam czekała na nich śmierć.

W tym czasie alianci zdobyli jednorazową zgodę Stalina na lądowanie samolotów na polowych lotniskach radzieckich. Zrzucili wówczas na Warszawę 1300 zasobników z uzbrojeniem, lekami i żywnością, ale do Polaków dotarł niewielki procent z nich.

W połowie września do Warszawy przedarły się polskie oddziały wspierane przez żołnierzy rosyjskich. Wyzwolono Pragę i ruszono dalej, jednak bez pomocy artylerii radzieckiej oddziały te zostały szybko rozbite. 23 września upadł Czerniaków, a cztery dni później poddał się Mokotów. Tylko w Śródmieściu tliła się jeszcze obrona, ale dalszy opór był niemożliwy i bezskuteczny. W obliczu tych zniszczeń rozpoczęły się pertraktacje z przedstawicielami Komendy Głównej Armii Krajowej nad warunkami kapitulacji Warszawy, która została ostatecznie podpisana 2 października o godzinie 21.00.

Podsumowanie

W tragicznych dniach powstania warszawskiego zginęło około 180 tys. mieszkańców stolicy. W trakcie walk i już po ich zakończeniu wciekli Niemcy zburzyli ogromną ilość zabudowań, zniszczyli wiele cennych zbiorów i zabytków, część z nich wywieźli. Taki był rozkaz Hitlera wydany już 1 sierpnia - zniszczyć Warszawę i wymordować znaczną część jej mieszkańców. Co znamienne Stalin nie zamierzał pomóc walczącym Polakom. Wojska radzieckie zza Wisły w ciszy patrzyły jak ginie nasza stolica. To zdecydowało o końcowym efekcie tego patriotycznego zrywu, który miał trwać kilka dni, ale zakończył się dopiero po 63 dniach...

Powstanie Warszawskie było największą bitwą stoczoną przez wojsko polskie w czasie II wojny światowej: zginęło blisko 18 tys. powstańców; znaczne straty ponieśli Niemcy - zginęło około 10 tys. żołnierzy, wojska niemieckie straciły 300 czołgów, dział i samochodów pancernych.



Pomnik Czynu Patriotycznego w Tyczynie

ciły 300 czołgów, dział i samochodów pancernych.

Powstanie chociaż nie osiągnęło zamierzonych celów ani wojskowych, ani politycznych, to dla kolejnych pokoleń Polaków stało się symbolem męstwa i determinacji w walce o niepodległość.

Chociaż dziś trwają dyskusje czy powstanie było potrzebne czy nie, myślę, że nie należy się w nie wdawać, bo czy mamy prawo i coś nam da rozdrapywanie ran. Dziś wiemy więcej na temat warunków i możliwości powstańców,



nasza wiedza jest pełniejsza i bogatsza. Jedno jest pewne. Dla stolicy walka o wolność była czymś oczywistym - jej mieszkańcy chcieli odpłacić Niemcom za bombardowania we wrześniu 1939 r, za 5 lat ciężkiej okupacji, za łapanek, upokorzenia i egzekucje.

Dziś w przededniu 65 rocznicy wybuchu powstania, po wielu latach światło dzienne ujrzały listy jakie pisał do swojej rodziny młody 22-letni żołnierz niemiecki. („Newsweek” z 27 lipca 2009 r.) walczący po przeciwnej stronie barykady. Jest w nich ogromny szacunek i podziw dla odwagi Polaków, a także współczucie dla ludności cywilnej. Jest w nich także wstyd, że to wszystko musiało się zdarzyć i że on - Peter Stoeltenbraal w tym udział. Myślę, że także w tym roku dzień 1 sierpnia wielu z nas skłoni do zadumy.

Alicja Kustra

Uczcijmy ten dzień

W związku z ogólnokrajowymi obchodami 65. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego **1 sierpnia o godzinie 17.00** zostaną włączone syreny.

Dla podkreślenia rangi wydarzenia zostaną wywieszone flagi na Urzędzie Miejskim i przy pomniku Czynu Patriotycznego w Tyczynie, pod którym kwiaty złoży Burmistrz Tyczyna Kazimierz Szczepański wraz z delegacją.

W II kwartale Burmistrz wydał zarządzenia w sprawach:

- > **Nr 28 - ustalenia stawek czynszu w lokalach mieszkalnych** na terenie Gminy Tyczyn,
- > **Nr 29 - przyjęcia darowizny nieruchomości niezabudowanej położonej w Budziwoju** gmina Tyczyn przeznaczonej na powiększenie gminnego zasobu nieruchomości (pod poszerzenie drogi gminnej),
- > **Nr 30 - powołania Komisji Konkursowej** w celu przeprowadzenia konkursu na realizację zadania publicznego w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu,
- > **Nr 31 - wydania opinii przez Regionalną Izbę Obrachunkową** w Rzeszowie dotyczącej możliwości spłaty długoterminowego kredytu planowanego do zaciągnięcia w Banku Ochrony Środowiska w Rzeszowie,
- > **Nr 32 - ogłoszenia naboru na wolne stanowisko urzędnicze:** inspektor ds. inwestycji kubaturowych w Urzędzie Miejskim w Tyczynie oraz powołania Komisji Rekrutacyjnej,
- > **Nr 33 - ustalenia wysokości stypendium socjalnego dla uprawnionych uczniów,**
- > **Nr 34 - opracowania projektów arkuszy organizacji pracy szkół w roku szkolnym 2009/2010,**
- > **Nr 35 - ustalenia norm zużycia paliwa dla samochodów i sprzętu silnikowego** będącego na wyposażeniu jednostek OSP Gminy Tyczyn,
- > **Nr 36 - ustalenia zasad wypłacenia ekwiwalentu pieniężnego** za udział członków ochotniczych straży pożarnych w działaniach ratowniczych i szkoleniach pożarniczych,
- > **Nr 37 - ustalenia regulaminu Wynagradzania Pracowników** w Urzędzie Miejskim w Tyczynie,
- > **Nr 38 - zmian budżetu** - zwiększeń dochodów i wydatków związanych z otrzymaniem dotacji celowych oraz przeniesień planowanych wydatków,
- > **Nr 39 - przeznaczenia do zbycia w drodze przetargowej nieruchomości** położonych w miejscowościach: Tyczyn, Kielnarowa, Budziwój, Borek Stary oraz ogłoszenia ich wykazu,
- > **Nr 40 - przeznaczenia do zbycia w drodze bezprzetargowej nieruchomości** położonej w Tyczynie gmina Tyczyn oraz ogłoszenia jej wykazu,
- > **Nr 41 - ustalenia maksymalnego**

miesięcznego wynagrodzenia dla kierowników jednostek organizacyjnych Gminy Tyczyn,

- > **Nr 42 - powołania Komisji Przetargowej** do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na następujące zadania:
 - **Udzielenie i obsługa kredytu długoterminowego** złotowego przeznaczonego na spłatę zaciągniętych w ubiegłych latach kredytów i pożyczek;
 - **Wykonanie boisk sportowych** oraz zaplecza sanitarno-szatniowego przy Szkole Podstawowej w Tyczynie w ramach budowy kompleksu „Moje Boisko - Orlik 2012”,
- > **Nr 43 - zmian budżetu** - zwiększeń dochodów i wydatków związanych z otrzymaniem dotacji celowych oraz przeniesień planowanych wydatków,
- > **Nr 44 - powołania obwodowych komisji wyborczych** w wyborach do Parlamentu Europejskiego, zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r.,
- > **Nr 45 - ustalenia dnia wolnego od pracy** w Urzędzie Miejskim w Tyczynie w dniu 12 czerwca 2009 r.,
- > **Nr 46 - zmian budżetu** - zwiększeń dochodów i wydatków związanych z otrzymaniem dotacji celowych oraz przeniesień planowanych wydatków,
- > **Nr 47 - powierzenia pani mgr Bożenie Żurawskiej stanowiska Dyrektora Publicznego Gimnazjum** w Tyczynie na okres 5 lat szkolnych tj. od dnia 1 września 2009 r. do dnia 31 sierpnia 2014 r.,
- > **Nr 48 - ogłoszenia ustnego przetargu nieograniczonego** na sprzedaż nieruchomości położonych w: Tyczynie, Kielnarowej, Budziwoju, Borku Starym i powołania Komisji Przetargowej,
- > **Nr 49 - przeznaczenia do oddania w dzierżawę nieruchomości** położonych w Tyczynie: oznaczonej jako część działki nr 838; oznaczonej jako działka nr 707/6 na okres 3 lat oraz ogłoszenia ich wykazu,
- > **Nr 50 - przeznaczenia do zbycia w drodze przetargowej nieruchomości** położonej w miejscowości Tyczyn, gmina Tyczyn: 2/3 części działki nr 996 o powierzchni 0.2512 ha oraz ogłoszenia jej wykazu,
- > **Nr 51 - ustalenia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy** w formie dofinansowania zakupu podręczników dla dzieci i uczniów,
- > **Nr 52 - wyznaczenia osoby wykonującej czynności z zakresu prawa pracy** wobec Burmistrza,

- > **Nr 53 - szczegółowego sposobu przeprowadzania służby przygotowawczej i organizowania egzaminu końcowego** tę służbę w Urzędzie Miejskim w Tyczynie,
- > **Nr 54 - wydania opinii przez Regionalną Izbę Obrachunkową** w Rzeszowie dotyczącej możliwości spłaty długoterminowego kredytu planowanego do zaciągnięcia w banku Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. Regionalny Oddział Korporacyjny w Lublinie Centrum Korporacyjne Rzeszów,
- > **Nr 55 - powołania Komisji ds. szacowania szkód powodziowych** powstałych na terenie Gminy Tyczyn spowodowanych przez nadmierne opady atmosferyczne w dniach 22 - 24 czerwca 2009 r.,
- > **Nr 56 - powołania Komisji ds. szacowania szkód powodziowych** powstałych na terenie Gminy Tyczyn spowodowanych przez nadmierne opady atmosferyczne w dniach 22 - 24 czerwca 2009 r.,
- > **Nr 57 - ogłoszenia otwartego konkursu na realizację zadania publicznego** w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu,
- > **Nr 58 - Regulaminu naboru,**
- > **Nr 59 - zmian budżetu** - zwiększeń dochodów i wydatków związanych z otrzymaniem dotacji celowych oraz przeniesień planowanych wydatków,
- > **Nr 60 - zmian w budżecie** - przeniesień planowanych wydatków.

Jadwiga Kłos

Uwaga czytelnicy!

Następny numer „Głosu Tyczyna”

ukaze się z datą

16 sierpnia 009 r.

Termin składania tekstów upływa

10 sierpnia 2009 r.

Zdjęcia mile widziane.

Testy można przysyłać e-mailem na adres redakcji

glos@intertele.pl

Dyżur Przewodniczącego Rady Miejskiej

Adama Skowrońskiego

odbywa się w każdą

pierwszą środę miesiąca

w godz. 9.00-11.00, pok. 26.

Najbliższy dyżur

5 sierpnia 2009 r.

Nadal można składać wnioski w ramach działania 311

„Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa informuje o trwającym od dnia 15 marca 2009 r. naborze wniosków w ramach działania 311 „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” objętego PROW 2007-2013.

Wnioski można składać osobiście lub przez upoważnioną osobę w Podkarpackim Oddziale ARMiR w Rzeszowie, ul. Lubelska 46. Wzory dokumentów aplikacyjnych: wniosku, ekonomicznego planu operacji, instrukcje do ich wypełniania oraz wzory wymaganych oświadczeń dostępne są na stronie internetowej administrowanej przez Agencję: www.arimr.gov.pl

Sposób przyznawania pomocy został określony w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” objętego ROW na lata 2007-2013 (Dz.U.200 poz. 1442 z późn. zm.).

Informacje o działaniu:

Beneficjent - osoba fizyczna ubezpieczona na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, jako rolnik, małżonek lub domownik.

Cel działania - różnicowanie działalności rolniczej w kierunku podejmowania lub rozwijania przez rolników, domowników i małżonków rolników, działalności nierolniczej lub związanej z rolnictwem, co wpłynie na tworzenie pozarolniczych źródeł dochodów, promocję zatrudnienia poza rolnictwem na obszarach wiejskich.

Zakres działania - pomocy udziela się z tytułu podjęcia lub rozwoju działalności w zakresie:

- > usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa;
- > usług dla ludności;
- > sprzedaży hurtowej i detalicznej;
- > rzemiosła lub rękodzielnictwa;
- > robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych;
- > usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem;
- > usług transportowych;
- > usług komunalnych;
- > przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych;
- > magazynowania lub przechowywania towarów;
- > wytwarzania produktów energetycznych z biomasy;
- > rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych.

Pomoc może być przyznana, jeżeli:

- > operacja jest uzasadniona pod względem ekonomicznym,
- > operacja spełnia wymagania wynikające z obowiązujących przepisów prawa, które mają zastosowanie do tej operacji.
- > działalność, której dotyczy operacja, zarejestrowana jest w miejscowości należącej do gminy wiejskiej albo gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców, albo gminy miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców,
- > inwestycje związane z budową, remontem, wyposażeniem, zagospodarowaniem nieruchomości objętych operacją, dotyczą nieruchomości położonych w miejscowościach o których mowa w pkt. 3,
- > operacja wiąże się z możliwością zatrudnienia w ramach podjętej albo rozwijającej działalności nierolniczej,
- > gospodarstwo rolne, w którym pracuje beneficjent było objęte, w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku, płatno-

ściami bezpośrednimi.

Forma i wysokość pomocy - pomoc ma formę zwrotu części kosztów kwalifikowalnych operacji. Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi w gospodarstwie rolnym w okresie realizacji Programu, nie może przekroczyć 100 000 zł.

Poziom pomocy - poziom pomocy finansowej wynosi maksymalnie 50 % kosztów kwalifikowanych operacji.

Informacje na temat działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” można uzyskać w **Podkarpackim Oddziale Regionalnym ARMiR Rzeszów ul. Lubelska 46** osobiście lub pod nr tel. **017 875-60-00**, w **Biurach Powiatowych Podkarpackiego OR ARMiR** oraz pod numerem bezpłatnej infolinii **0800-38-00-84**.

Termin składania wniosków upływa z końcem dnia roboczego następującego po dniu podania do publicznej wiadomości na stronie internetowej Agencji informacji określającej, że zapotrzebowania na środki finansowe wynikające z już złożonych wniosków osiągnęło co najmniej 120% dostępnych środków w danym województwie, jednak nie dłużej niż do 31 grudnia 2009 r.

Ponieważ dostępny dla Podkarpacia na 2009 r. limit środków na dofinansowanie projektów w ramach przedmiotowego działania w wysokości 26.999.885 zł do dnia 8 lipca został zaangażowany w 38,48%, zachęcam do złożenia wniosków, co umożliwi wykorzystanie dostępnych środków i wpłynie na poprawę życia mieszkańców z obszarów wiejskich.

Marek Ordyczyński
Dyrektor Oddziału Regionalnego

Pamiętaj o obowiązku dokonywania zgłoszeń dotyczących posiadanych zwierząt!

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Podkarpacki Oddział Regionalny prowadzi rejestr zwierząt gospodarskich oznakowanych (bydło, owce, kozy, świnie), który jest wykorzystywany w szczególności do ustalania miejsc pobytu i przemieszczeń zwierząt.

Podstawowe obowiązki hodowcy

- bydła, owiec, kóz i świń:
- uzyskanie numeru producenta,
- rejestracja siedziby stada,
- zaopatrzenie się w kolczyki (obowiązkowo dla bydła, owiec i kóz; opcjonalnie dla świń - możliwy tatuaż),
- prawidłowe oznakowanie bydła, owiec

i kóz oraz świń,

- zgłoszenie zwierzęcia do rejestru w bazie danych systemu IRZ prowadzonego przez ARiMR,
- przemieszczanie bydła tylko z paszportem otrzymanym z ARiMR,
- w przypadku pierwszego posiadacza bydła potwierdzenie danych odnotowanych na paszporcie własnoręcznym podpisem na jego pierwszej stronie, a w przypadku kolejnych posiadaczy odnotowanie na drugiej drugiej stronie paszportu zmiany

Ciąg dalszy na stronie 14

Pamiętaj o obowiązku dokonywania zgłoszeń dotyczących posiadanych zwierząt!

Ciąg dalszy ze strony 13

miejsca przebywania zwierzęcia,
- w przypadku uszkodzenia lub utraty paszportu niezwłoczne zaopatrzenie by-
dła w duplikat paszportu,
- zgłaszanie do biura powiatowego ARiMR zdarzeń dotyczących swoich
zwierząt w ustawowo obowiązujących
terminach,
- zaopatrywanie owiec/kóz w przypadku
przemieszczania tych zwierząt na terenie
Polski, w **dokument przewozowy dla
owiec i kóz**,
- prowadzenie **księgi rejestracji stada**
dla każdego gatunku zwierząt w siedzi-
bie stada i odnotowywanie w niej zda-
rzeń dotyczących zwierząt w terminie
7 dni od zaistnienia zdarzenia,
- przechowywanie w siedzibie stada do-
kumentów dotyczących zwierząt takich

jak: księga rejestracji stada i dokumenty
przewozowe dla owiec/kóz przez min.
3 lata od wybycia zwierzęcia z siedziby
stada,
- dokonywanie **spisu owiec/kóz w sta-
dzie co najmniej raz na 12 miesięcy**, nie
później jednak niż w dniu jesiennego prze-
glądu stada,
- przekazywanie do biura powiatowego
ARiMR informacji o liczbie i numerach
identyfikacyjnych owiec i kóz ustalonych
podczas spisu.

**Wypełnianie powyższych obo-
wiązków pozwoli na spełnienie tzw. wy-
mogów wzajemnej zgodności w zakre-
sie IRZ, a tym samym na bezproble-
mowe uzyskanie płatności bezpośred-
nich oraz płatności w ramach zrówno-
ważonego gospodarowania na grun-
tach rolnych i leśnych.**

Program podnoszenia potencjału wiejskich organizacji pozarządowych w za-
kresie profesjonalnego działania na rzecz społeczności lokalnych.

WSIO-NGO Wiejska Szkoła Inicjatyw Obywatelskich - NGO

W ramach projektu oferujemy
bezpłatnie następujące wsparcie:

> **Szkolenia warsztatowe z zakresu
tworzenia lokalnych partnerstw NGO-
sów (XVIII-IX 2009 r.)**. Szkolenia będą
miały charakter praktycznych warszta-
tów. Tematyka szkoleń będzie dot. rów-
no tworzenia partnerstw branżowych
między samymi NGO-ami, ale także mię-
dzy NGOs, a lokalnymi JST w celu re-
alizacji wspólnych działań na rzecz po-
prawy lokalnej sytuacji społecznej. Te-
matyka szkoleń oprócz samych zagad-
nień związanych z modelem budowania
partnerstw, zawierała będzie także zagad-
nienia związane z kształtowaniem umie-
jętności psychospołecznych, negocjacyj-
nych beneficjentów niezbędnych do po-
dejmowania działań zmierzających do
tworzenia lokalnych partnerstw instytu-
cjonalnych.

> **Szkolenia warsztatowe z zakresu pi-
sania partnerskich projektów na reali-
zację wspólnych działań na rzecz po-
prawy sytuacji społecznej w środowi-
sku (X-XI 2009 r.)** Tematyka szkoleń
będzie dot. metodologii tworzenia pro-
jektów z uwzględnieniem diagnozy lo-
kalnej sytuacji społecznej. Główny na-
cisk w tematyce tego szkolenia, kładzio-

ny będzie na przygotowanie do tworze-
nia projektów partnerskich, gdyż w przy-
padku małych instytucji projekty partner-
skie zwiększają szansę prawidłowej re-
alizacji działań i podniesienia potencja-
łu, i doświadczenia tych instytucji.

> **Konsultacje lokalne (XI-XII 2009 r.)**.
Konsultacje dotyczyć będą pomocy w za-
kresie tworzenia lokalnych partnerstw
między samymi NGO-ami oraz NGO
i JST z uwzględnieniem indywidualnych
lokalnych barier, i możliwości w tym za-
kresie. Dlatego podczas konsultacji lo-
kalnych prowadzone będą analizy SWOT
w zakresie tworzenia partnerstw w po-
szczególnych środowiskach i na ich pod-
stawie opracowany zostanie plan współ-
pracy, na rzecz której działają beneficjenci
projektu.

Szczegółowe informacje i zgłoszenia:
Polskie Stowarzyszenia Pedagogów
i Psychologów PROGRES, ul. Reformac-
ka 6/6A, 35-026 Rzeszów. Tel. 017 85-
35-255, 696-081-880; 506-162-377 lub
adres e-mail: pspip.progres@free.ngo.pl

Formularz zgłoszeniowy do pro-
jektu „WSIO-NGO - Wiejska Szkoła Ini-
cjatyw Obywatelskich - NGO” można
pobrać ze strony internetowej Urzędu
Miejskiego: www.tyczyn.pl/bip

Bydło:

- oznakowanie do 7 dni od dnia
urodzenia,
- przemieszczenie, padnięcie, zabicie,
ubój - do 7 dni od daty zdarzenia.

Owce, kozy:

- oznakowanie przed opuszczeniem
gospodarstwa, jednak nie później niż
180 dni od dnia urodzenia,
- zmiana miejsca pobytu do 7 dni od
daty zdarzenia.

Świnie:

- oznakowanie bezzwłocznie, jednak
nie później niż przed opuszczeniem
siedziby stada,
- zwiększenie, zmniejszenie liczebno-
ści stada do 30 dni od daty zdarzenia.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej CENTROMED Tyczyn, ul. Rynek 13

zaprasza do poradni, które ofe-
rują szeroką gamę usług w zakresie:

- * ginekologii,
- * otolaryngologii,
- * dermatologii,
- * okulistyki

przy zastosowaniu nowoczesnej, wy-
sokiej klasy aparatury i sprzętu me-
dycznego.

**Świadczenia wykonywane są
bezpłatnie w ramach umowy
z NFZ.**

Prowadzi bezpłatne **badania
audiometryczne słuchu.**

Ponadto w NZOZ CENTROMED
mieszczą się prywatne gabinety le-
karskie:

- * pediatryczny,
- * chirurgiczny.

**Rejestracja osobiście i telefo-
nicznie codziennie w godz. od 8.00-
18.00, tel. 017 22-93-970,
email: przychodnia@centromed.pl**

Budynek NZOZ CENTRO-
MED zlokalizowany jest w centrum
Tyczyna - wyposażony w windę oso-
bową oraz dysponuje własnym par-
kingiem. W tym samym budynku
mieści się apteka i zakład optyczny.

Podsumowanie sezonu drużyn MKS „Strug” Tyczyn

Juniorzy

6 czerwca swoje rozgrywki w sezonie 2008/09 zakończyli juniorzy Strugu Tyczyn. Juniorzy starsi po 16 meczach ostatecznie uplasowali się na 4 miejscu z dorobkiem 28 punktów, strzelając 38 bramek, a tracąc 18. Juniorzy starsi wygrali 8 spotkań, 4 zremisowali oraz 4 przegrali. Przed sezonem od drużyny juniorów starszych oczekiwano awansu. Cel jednak nie został osiągnięty, a złożyło się na to kilka aspektów. Przede wszystkim kilku podstawowych zawodników z juniorów starszych było powoływanych do drużyny seniorów i z ich usług i nie mógł korzystać trener Ślączka. Miejsca te musiał łączyć zawodnikami młodszymi, którzy nie zawsze radzili sobie z powierzonymi zadaniami. Mimo tego kadra, jaką dysponował trener Ślączka składała się z wielu utalentowanych zawodników, którzy w przyszłości mogą

92' i młodszego zajęli pierwsze miejsce w swojej grupie wiekowej, nie przegrywając żadnego meczu i tylko jeden remisując. Także w tym wypadku dla kilku chłopców poprzedni sezon był ostatni. Wiek juniora młodszego ukończyli zawodnicy z rocznika 92'.

Sławomir Ferenc

Seniorzy

Przed rozpoczęciem rundy wiosennej od podopiecznych trenera Przemysława Matuły wymagano przede wszystkim utrzymania w lidze. Wszyscy kibice, zawodnicy jak i prezesi mieli w pamięci delikatnie mówiąc nie najlepszą w wykonaniu naszych podopiecznych rundę jesienną (przypomnijmy w całej rundzie nasi zawodnicy zdobyli zaledwie 13 punktów). Trener Matuła



Wspólne zdjęcie juniorów po ostatnim meczu sezonu 2008/09

stanowić o sile pierwszej drużyny. Zdecydowanie najlepszym meczem był ostatni - ze Stalą Łącut wygrany, aż 7-0. Do najsłabszych spotkań zaliczyć należy te przegrane u siebie z Lechią Sędziszów i bardzo słabe wyjazdowe spotkanie - także przegrane - z Izolatorem Boguchwał. Dla dziewięciu chłopców z rocznika 90' miniony sezon był ostatnim w tej kategorii wiekowej, ponieważ skończył się im wiek juniora.

Wszystkim serdecznie dziękujemy za włożone serce i wolę walki za każdym razem kiedy wychodzili na boisko.

Znacznie lepiej sezon zakończyli juniorzy młodsi. Zawodnicy z rocznika

miał wówczas do dyspozycji większość młodych zawodników, którzy często nie radzili sobie z presją gry w drużynie seniorów, ponadto drużynę opuściło kilku kluczowych zawodników, co z pewnością zaważyło na tamtym wyniku.

Do nowej rundy zarówno zawodnicy jak i trener przystępowali ze sporymi nadziejami. Drużyna wzmocniona Grzegorzem Brykiem oraz Damianem Tereskiewiczem, co z pewnością okazało się właściwym posunięciem transferowym, chciała zdobywać punkty w każdym meczu.

Ciąg dalszy na stronie 16

Jeśli szukasz pracy...

Nazwa stanowiska	nr oferty
- monter stolarki otworowej	3267
- nauczyciel - bibliotekarz	3266
- nauczyciel języka niemieckiego	3265
- nauczyciel języka angielskiego	3264
- kelner/kelnerka	3262
- kucharz	3261
- grafik komputerowy	3259
- kierowca C+E	3255
- specjalista ds. marketingu	3253
- mechanik samochodowy	3252
- monter dociepleń	3250
- płytkarz - glazurnik	3249
- krawiec	3248
- mechanik	3247
- magazynier	3245
- monter klimatyzacji	3243
- kierowca - PH vanseller	3242
- obsługa bagażowa - Bell Staff	3238
- sprzątaczką-brygadzystką	3237
- asystent doradcy finansowego	3235
- księgowa	3234
- piekarz	3231
- ciastkarz - cukiernik	3223
- operator traka taśmowego	3220
- szlifierz meblowy	3219
- operator maszyn leśnych	3218

Te i inne oferty pracy znajdziesz
w **Gminnym Centrum Pracy**
(Tyczyn, ul. Rynek 25) czynnym
od poniedziałku do piątku w godz.
7.30-15.30.
Tel. 017 22-91-885.

Sprawiedliwość idzie za prawem
- *bezpłatne poradnictwo i edukacja*
prawna

**Bezpłatne
porady prawne**

Podkarpacki Ośrodek Rozwoju
Społeczeństwa Obywatelskiego za-
prasza mieszkańców miasta i gmi-
ny Tyczyn do bezpłatnych porad
prawnych.

**Biuro w Tyczynie - Gminne
Centrum Informacji, ul. Rynek 25**

Czynne w każdy **czwartek**
w godzinach **12.30-15.30**

Podsumowanie sezonu drużyn MKS „Strug” Tyczyn

Ciąg dalszy ze strony 15

Po przesunięciu ze względu na warunki pogodowe kilku spotkań, przyszedł mecz w Łąncucie i już na starcie dostaliśmy od losu niemałego pstryczka w nos, dopiero wejście z ławki rezerwowych Grzegorza Bryka ożywiło grę i sprawiło, że drużyna Strugu zdobyła bramkę. Ostatecznie przegraliśmy 3:1. Jednak od tego meczu rozpoczęła się dobra passa.

Wygrana z faworytami z Górna (po bramce wyżej wspomnianego Tereskiewicza) czy remis 2:2 z rzeszowską Koroną (trafienia K. Kustry oraz G. Bryka) z pewnością podbudowały morale zespołu. Wygrane z ekipami z Głogowa, Rakszawy, Grodziska czy Sokołowa sprawi-

ły, że drużyna coraz pewniej i lepiej radziła sobie na boisku.

Fenomenem także jest to, że podopieczni trenera Matuły na własnym stadionie w rundzie wiosennej nie przegrali żadnego meczu. (!) Uwieńczeniem wysiłku naszych zawodników było zwycięstwo na trudnym boisku na Zalesiu z ekipą tamtejszego Zimovitu 1:2 (bramki M.Kustry oraz T. Muchy).

Mamy nadzieję, że w nadchodzącym sezonie drużyna pozostanie w niezmiennym składzie osobowym, a wzmocniona kilkoma zawodnikami spokojnie powalczy o czołowe lokaty w tabeli.

Mateusz Krzanowski

Życiowy sukces zawodniczek „Jaru”

Ciąg dalszy ze strony 3

Łącznie po podliczeniu wszystkich odległości: Stupkiewicz III, Rząsa VII, Czenczek XXXIII.

Po strzelaniach eliminacyjnych I drużyna Podkarpacia zdobyła największą ilość punktów 3645 i wyprzedziła reprezentację małopolski 3594 pkt oraz Stellę Kielce 3559 pkt. II drużyna Podkarpacia uplasowała się na VI miejscu zdobywając 3448 pkt.

Wyniki te spowodowały, że nasza I drużyna rozstawiana była jako faworyt i nie mogła w pierwszej rundzie trafić na bardzo mocnego przeciwnika. Udało im się bo pierwszą rundę przeszły jako wolny los. Tu już był system pucharowy gdzie przegrywający odpadał. Niestety los ten spotkał drużynę Podkarpacia II, które w pierwszej rundzie uległy reprezentacji woj. Kujawsko-pomorskiego 186:1176.

Natomiast I drużyna kolejno pokonała reprezentację województwa śląskiego 194-170, następnie reprezentację woj. łódzkiego - 187-159 by w finale spotkać się ze Stellą Kielce. Pojedynek ten odbywał się w anormalnych warunkach, gdyż wiatr wywracał namioty i zrywał reklamowe balony.

Reprezentantki I drużyny Podkarpacia przegrywały po 2 rundach 17 punktami. Marysia Przysaś w tej serii nie trafiła jedną strzałą w tarczę. Wówczas do

trenera podeszła rezerwowa do tej pory Paula Kiszyk i zaproponowała zastępstwo za koleżankę, co trener zrobił.

Wiejący z ogromną siłą wiatr utrudniał zawodniczkom strzelanie. Dziewczyny aby jak najlepiej trafić musiały mierzyć z poprawkami w skraj maty lub poza matę. Dodatkowym utrudnieniem, był zmieniający się co chwilę kierunek wiatru. Wskazówki doświadczonego trenera pomogły zawodniczkom także przed ostatnim strzałem, który miała oddać Dorota Rząsa. Dziewczęta miały 4 pkt przewagi i Doroty strzał będzie miał ogromny wpływ na końcowy wynik.



Na podium medalistki na odległość 60 m m.in. na II miejscu pierwsza od lewej: Marzena Stupkiewicz, a pierwsza obok podium Dorota Rząsa zdobywczyni 4 miejsca.

Nowy trener drużyny seniorów

Drużyna seniorów ma nowego trenera. Został nim Tomasz Kaczyński. Zastąpił on na stanowisku Przemysława Matułę, który od nowego sezonu poprowadzi Crasnovię Krasne.

Poniżej prezentujemy sylwetkę trenera:

Tomasz Kaczyński, ur. 29 listopada 1960 r. Trener II klasy absolwent AWF w Warszawie.

Kariera piłkarska: Tur Turek, Górnik Konin, AZS Warszawa, Stal Rzeszów.

Kariera trenerska: Stal Rzeszów (asystent trenera, juniorzy), Karpaty Krosno, Głogovia, Crasnovia Krasne, Dynovia Dynów, Piast Nowa Wieś, Jawor Krzemienica, Korona Rzeszów, Głogovia.

Nowemu trenerowi życzymy sukcesów i wielu pięknych chwil oraz powodów do radości w naszym klubie.

Trenerze Witamy w Tyczynie !

Łuk Doroty targany uderzeniami wiatru trudny był do utrzymania w miejscu. Ku naszej radości Dorota Rząsa strzeliła 9 pkt! Tym sposobem zdobyliśmy złoty medal. Późniejsze hasło wymyślone naprędce przez Prezesa „Jaru” Ryszarda Rząsę „wszyscy wiedzą i wy znacie kto jest najlepszy - podkarpacie!” był wielokrotnie wykrzykiwane na stadionie Kmity Zabierzów.

Plan trenera został zrealizowany i pozostało do spełnienia jeszcze jedno marzenie, o którym powiedział dziew-

czynom po wywalczeniu złotego medalu w drużynie. Chciałby aby któraś z zawodniczek wywalczyła medal indywidualnie dla Podkarpacia. Marzena przechodziła kolejne rundy jak burza, strzelając zdecydowanie, szybko i skutecznie zniechęcając rywalki. Tak było do finału, w którym spotkała się z Karoliną Wikło z Olimpii Suchedniów. Zaczęła nieźle zdobywając 26 pkt, jednak jej rywalka rewelacyjnie 29 pkt. i już do końca wszystkich serii nie udało się odrobić tej straty. Przegrała stosunkiem 97 do 101 z Karoliną i została srebrną medalistką Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży. Pozostał pewien niedosyt ale zrekompensowała sobie to, że ostatecznie nie pojechała na Mistrzostwa Świata do USA



Złote medalistki Olimpiady w Zabierzowie I reprezentacja podkarpacia: Paulina Kiszyk, Marzena Stupkiewicz, Dorota Rząsa, Marysia Przysaś



V-ce Mistrzyni Polski Marzena Stupkiewicz

gdyż nie wystrzelała limitu niezbędnego ani we Włoszech ani na Pucharze Europy w Legnicy. Mimo, że paszport był przygotowany została w kraju dzięki czemu mogła uczestniczyć w Mistrzostwach Polski. Przez nieprzemyślane decyzje działaczy Polskiego Związku łuczniczego obie imprezy rozgrywane były w tym samym terminie i najlepsze zawodniczki Polskie nie mogły przez to wystartować w Mistrzostwach Polski.

Nieźle strzelały inne zawodniczki z podkarpacia bo **Aneta Malek**, która strzelała w II drużynie zajęła bardzo dobre VI miejsce, Maria Przysaś była XV, Paula Kiszyk XVII, Oliwia Poźniak XXVIII wszystkie z SKS Piast 25 Rzeszów, Ewa Łobaza XXXI, a Ewelina Czenczek i Dorota Rząsa przebrnęły I rundę by w następnej uznać wyższość rywalek i zajęły odpowiednio 25 i 30 miejsce. Te wyniki pozwoliły by w klasyfikacji województw (startowało w niej jeszcze 3 chłopców, ale nie wypadli naj-

lepiej) podkarpacie zajęło 3 miejsce w Polsce, a klub z Kielnarowej 4 w klasyfikacji klubów. Jest to duży sukces zawodniczek, trenera, a także działaczy „Jaru”.

Warunki w jakich trenują (na prywatnej łące, a sprzęt trzymany w garażu Pana Czenczka) nie przeszkodziły w uzyskaniu tak dobrych wyników.

Działacze z Kielnarowej mają jednak nadzieję, że sukcesy zawodników klubu spowodują, iż złożone przed laty pismo o budowę boiska sportowego z prawdziwego zdarzenia w Kielnarowej zostanie odkurzone, a Radni Gminy Tyczyn i Pan Burmistrz uznają jego budowę za zasadną.

Domaradz

II Runda Pucharu Okręgu w Łucznictwie

25 lipca br. rozegrana została druga runda Pucharu Okręgu w Łucznictwie. Nie zawiodły startujące tam reprezentantki „Jaru” potwierdzając, że wysokie miejsce na Olimpiadzie nie były dziełem przypadku.

Dziewczęta pokonały drepczące im po piętach dziewczyny z SKS „Piast 25 Rzeszów”. W kategorii junierek młodszych wygrała **Dorota Rząsa**, pokonując klubową koleżankę **Marzenę Stupkiewicz** (aktualną v-ce mistrzynię Polski), a na V pozycji uplasowała się **Ewelina Czenczek**. Wśród dzieci starszych IV miejsce zdobyła **Patrycja Kopiec**, V **Paulina Mackiewicz** i VII **Sylvia Jopek**.

W gminie potrzeba ośrodka, w którym można by trenować różne dyscypliny sportu, i z którego mieszkańcy mogliby korzystać rekreacyjnie. Marzeniem działaczy byłby Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kielnarowej. Ponoć marzenia nic nie kosztują ale już do ich realizacji niezbędne są niemałe środki, a ponieważ woj. podkarpackie postawiło na turystykę i rekreację dożło łatwiej w tym okresie pozyskać dofinansowanie na budowę tego typu obiektów.

Realizujemy to, na co można pozyskać największe dofinansowania choć wiemy, że priorytety powinny być inne.

Ryszard Rząsa

Zostały one powołane do kadry wojewódzkiej i wyjeżdżają na obóz do Krasnobrodu.

Poza konkurencją wystartowały inne reprezentantki „Jaru” trenujące od kilku miesięcy: **Sylvia Wiater** i **Magdalena Kiferling**, które strzelały na 30 i 40 m.

Marzena Stupkiewicz, Dorota Rząsa i Ewelina Czenczek zostały powołane do kadry Polski LZS i wezmą udział w zgrupowaniu w Kielcach, a bezpośrednio po nim odbędą się Mistrzostwa Polski LZS, na których też liczymy na medale!

Ryszard Rząsa

SPRZEDAM/KUPIĘ DZIAŁKĘ - DOM

Kupię mieszkanie w bloku lub dom do drobnego remontu
(340/2) **Tel. 663-120-735**

Sprzedam działki w Borku Starym przy drodze głównej lub starej.
(341/2) **Tel. 694-736-619; 698-441-949**

Sprzedam działkę rolną o powierzchni 1,49 ha wraz z lasem w Kielnarowej (dojazd możliwy od strony Matysówki).
(342/2) **Tel. 017 852-50-42; 888-881-565**

Sprzedam działkę o powierzchni 39 arów w Budziwoju.
(343/2) **Tel. 600-218-297**

Sprzedam działki rolno-budowlane o powierzchni 12 i 25 arów w Budziwoju. Cena do uzgodnienia.
(344/1) **Tel. 886-400-535**

Sprzedam działki o pow. 23 ary obok drogi Budziwój - Tyczyn i o powierzchni 28 arów na Zagrodach w Tyczynie.
(345/1) **Tel. 017 22-99-727**

Sprzedam działkę budowlaną o pow. 29 arów w Budziwoju. Pełne uzbrojenie, decyzja o warunkach zabudowy, atrakcyjne miejsce. Cena 10 000 zł za ar.
(346/1) **Tel. 500-633-486**

Sprzedam działkę budowlaną, widokową, o pow. 14 ar w Tyczynie.
(347/1) **Tel. 781-934-158**

Sprzedam dom murowany o pow. 90 m² z działką 3 ary w centrum Tyczyna.
(348/1) **Tel. 517-959-329 (po godz. 17.00)**

Sprzedam działkę o pow. 48 arów w Hermanowej (Pańskie Pola). Możliwość podziału na dwie mniejsze.
(349/1) **Tel. 517-959-329 (po godz. 17.00)**

Sprzedam dwie działki w Tyczynie (Mokra Strona) o pow. 43 i 17 arów.
(349/1) **Tel. 517-959-329 (po godz. 17.00)**

SZUKAM PRACY / DAM PRACĘ

Posprzątam dom, umyję okna.
(126/3) **Tel. 791-450-543**

Zaopiekuję się dzieckiem, dziećmi.
(127/2) **Tel. 726-351-636**

GŁOS TYCZYNA

- dwutygodnik. Redaguje Kolegium w składzie: **Jerzy J. Fąfara** - redaktor naczelny, **Alicja Kustra**, **Marta Leniart**, **Zofia Matys**, **Barbara Samolewicz**, **Kazimierz Szczepański**, **Halina Złamaniec**.

Wydawca: Urząd Miejski w Tyczynie przy współudziale Miejsko-Gminnego Ośrodka

Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej.

Adres Wydawcy: Urząd Miejski, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. 017 22-19-310, e-mail: glos@intertele.pl; www.tyczyn.pl

Skład i łamanie: Pracownia Komputerowa Urzędu Miejskiego w Tyczynie. **Druk:** Drukarnia „Kolor”, Tyczyn, ul. Kościuszki 4a, tel. 017 22-99-345. Wydawca zastrzega sobie prawo skracania i adiacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca nie zamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich autorów, a nie wydawcy.

ISSN 1231-4609

OGŁOSZENIA



**Telefoniczna Informacja
Gospodarcza 194-34
Medyczna 194-39**

**szukasz informacji...
zadzwoń do "r-BIT-u"**

Bar „U Wiktora”

organizuje:

- > przyjęcia weselne, > bankiety,
- > spotkania towarzyskie,
- > konferencje, imprezy okolicznościowe - do 120 osób

Zapewniamy miłą i uprzejmą obsługę

Tel. 017 22-91-360

Do wynajęcia pokój z kuchnią w Tyczynie.

Tel. 017 22-19-476

Wynajmę dom 125m² w Budziwoju ul. Milenijna. 4 pokoje, urządzona kuchnia, 2 łazienki, 2 hole, ganek, są wszystkie media.

Tel. 666-023-934

Poszukuję pokoju do wynajęcia w Tyczynie lub okolicy.

Tel. 661-183-589

Poszukuję mieszkania do wynajęcia (2-pokojowe z kuchnią) w okolicy Tyczyna.

Tel. 500-633-486

Usługi geodezyjne. Mapy, pomiary, wytyczenie.

Tel. 017 22-91-862; 692-507-451

Sprzedam konia rasy huculskiej.

Tel. 017 22-19-357

Usługi projektowe budownictwa ogólnego. Kompleksowe załatwianie pozwoleń na budowę. Nadzór budowlany. Kierownik budowy.

Tel. 511-020-612

Poszukuję do wynajęcia lokalu przeznaczonego na działalność handlową o powierzchni do 70m², najlepiej w centrum Tyczyna.

Tel. 691-443-530

Szukam lokalu do wynajęcia w Tyczynie.

Tel. 501-835-172

Protest w stolicy przeciwko zmianie granic

Ciąg dalszy ze strony 2

z ekspansyjnymi zamiarami prezydenta Rzeszowa - „wśród naszych mieszkańców występuje zjawisko „zmęczenia materiału”, co oznacza nic innego, tylko spadek udziału społeczeństwa w kolejnych konsultacjach, w których sens wobec wcześniejszego wypowiedzenia się, przestaje być zrozumiały” - mówił burmistrz dla „Forum Samorządowego”.

W obronie gmin stanął twórca reformy samorządowej, prof. Michał Kulesza. Według niego sama procedura zmian granic jest bardzo niekorzystna dla gminy „zaatakowanej” zmianą, gdyż jeśli ta druga, zmierzająca do rozszerzenia swego obszaru, ma wsparcie w rządzie bądź



Kancelaria Premiera w Warszawie



wśród posłów, ta zmniejszana nie zdoła się obronić” - tłumaczy prof. na łamach „Rzeczpospolitej”.

Z kolei inny twórca samorządu w Polsce, prof. Jerzy Regulski, podkreśla na łamach „Gazety Wyborczej” znaczenie Gminy, jako związku mieszkańców, którzy się z nią identyfikują i wspólnie planują rozwój, którego warunkiem jest stabilność.

Nasze miasta się „duszą”, są za małe, za ciasne - argumentują prezydenci. Ale co mają w zamian zyskać mieszkańcy przyłączanych terenów? Wysokie podatki od budynków gospodarczych, odciecie od dopłat unijnych, wyższe opłaty za ubezpieczenie OC/AC. Czy to na pewno są zyski?

Na podjęcie ostatecznych decyzji w sprawie przyłączania poszczególnych terenów gmin do miast, rząd ma zaledwie kilka dni. Czy protest pod gmachem parlamentu coś zmieni? Zobaczymy. (am)

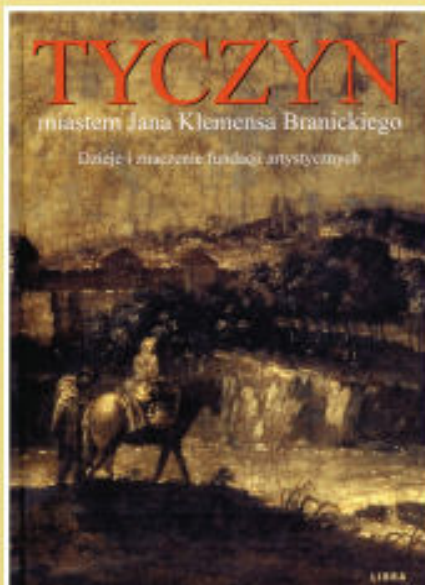


Tyczyn miastem Jana Klemensa Branickiego

Dzieje i znaczenie fundacji artystycznych

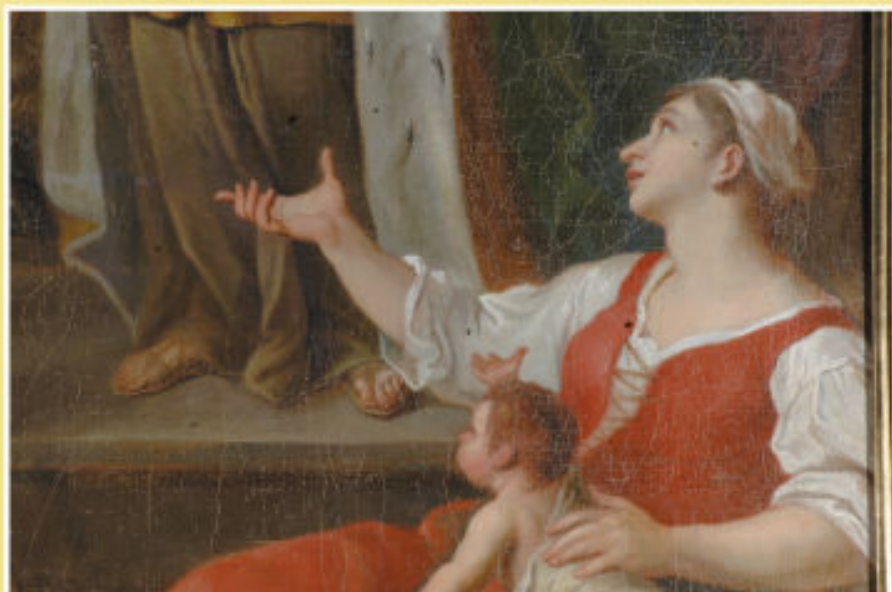
Pod takim tytułem ukazała się kolejna książka wydana staraniem Gminy Tyczyn.

Książka o działalności fundacyjnej i mecenacie artystycznym Jana Klemensa Branickiego jest kolejną publikacją dotyczącą dziejów naszego rodzinnego miasta. Jak czytamy dalej we wstępie, „najcenniejsze zabytki podkarpackiej miejscowości powstałe z inicjatywy hetmana zostały ukazane na szerokim tle polskiej i europejskiej kultury artystycznej wieku XVIII w powiązaniu z innymi fundacjami magnata oraz w kontekście jego aktywności politycznej. W szczególności



sposób skoncentrowano się na zachowanych elementach wyposażenia i wystroju wnętrza tyczyńskiego kościoła, a zwłaszcza cennych dziełach malarstwa - autorstwa Szymona Czechowicza, Augustyna Mirysa i Antoniego Herliczki”.

W książce „Tyczyn miastem Jana Klemensa Branickiego” znajduje się sześć rozdziałów. Pierwszy pt. „Jan Klemens Branicki- najrzadniejszy w Polsce magnat” to rozdział przedstawiający tytułową osobistość, jako „jedną z bardziej kontrowersyjnych postaci schyłku Rzeczypospolitej Obojga Narodów”. Drugi z rozdziałów autorstwa również Anny Oleńskiej opisuje „Rolę Tyczyna w latyfundium Jana Klemensa Branickiego oraz hetmańskie realizacje architektoniczne w mieście”.



Sz. Czechowicz, Św. Elżbieta, 1750, Tykocin, kościół Trójcy Świętej (fragment), fot. P. Jamski

Trzeci, czwarty i piąty rozdział, napisany przez Zbigniewa Michalczyka to kolejno: „Wyposażenie i wystroj kościoła parafialnego. Wartości artystyczne obiektów z czasów Jana Klemensa Branickiego”, „Elementy wystroju plebanii księdza Antoniego Betańskiego” i „Późniejsze przekształcenia wystroju kościoła parafialnego”.

Książkę zamyka rozdział szósty „Bibliografia i źródła archiwalne” oraz indeksy osób i miejscowości.

Publikacja „Tyczyn miastem Jana Klemensa Branickiego. Dzieje i znaczenie fundacji artystycznych” autorstwa **dr Zbigniewa Michalczyka, dr Anny Oleńskiej i Piotra Jacka Jamskiego** ze wstępem napisanym przez **Kazimierza Szczepańskiego**, wydawnictwa Libra w Rzeszowie, to 183 strony zamknięte w pięknej oprawie i ponad 200 wysokiej jakości fotografii i ilustracji.

Książkę można nabyć w Bibliotece Publicznej w Tyczynie oraz w Urzędzie Miejskim, pokój 25. Cena 30 zł. (am)

Tyczyn, kościół parafialny, A. Mirys (?), Ukrzyżowanie, fot. P. Jamski >



Sz. Czechowicz, Św. Apollonia, ok. 1742-45 (fragment), Kraków, Kościół Mariacki, fot. P. Jamski

